

V I Lenin

Om proletär milis

Den 14 april meddelade vår tidning i en artikel från Kanavino i Nizini-Novgorod-guvernemet, att ”*en av fabriksledningen bekostad arbetarmilis införts på praktiskt taget alla fabriker*”.

Enligt artikelförfattaren finns det 16 fabriker och cirka 30 000 arbetare, järnvägsmännen inte inräknade, i Kanavinodistriktet. Införandet av en arbetarmilis, bekostad av kapitalisterna, omfattar alltså redan ett avsevärt antal av de största företagen i denna trakt.

Införandet av en arbetarmilis, bekostad av kapitalisterna, är en åtgärd som har ofantlig – man kan utan överdrift säga gigantisk och avgörande – betydelse såväl i praktiskt som principiellt avseende. Revolutionen kan inte garanteras, framgång för dess vinningar inte säkerställas och en fortsatt utveckling av den är omöjlig, ifall denna åtgärd inte blir allmän, inte genomförs alltigenom och i hela landet.

Bourgeoisi- och godsägarrepublikanerna, som har blivit republikaner sedan de blivit på det klara med att det är omöjligt att *annorledes* kommendera folket, söker upprätta en republik som är så monarkisk som möjligt: något i stil med den franska, som Sjtjedrin kallade en republik utan republikaner.

Det viktigaste för godsägarna och kapitalisterna är nu, då de blivit på det klara med de revolutionära massornas styrka, att *upprätthålla* den gamla regimens väsentligaste institutioner, att bevara de gamla förtrycksredskapen: polisen, ämbetsmannakåren, den stående armén. De söker reducera ”medborgarmilisen” till en institution av den gamla typen, dvs till små, från folket lösgjorda, bourgeoisin maximalt närstående avdelningar av beväpnade människor under kommando av personer från bourgeoisin.

Socialdemokratins minimiprogram kräver att den stående armén ersätts av allmän folkbeväpning. Men de flesta av de officiella socialdemokraterna i Europa och de flesta av våra mensjevnikledare har ”glömt” eller skjutit undan partiprogrammet och ersatt internationalism med chauvinism (”försvarsvänlighet”), revolutionär taktik med reformism.

Men samtidigt är allmän folkbeväpning särskilt bjudande nödvändig just nu, i en revolutionär tid. En hänvisning till att det, då det finns en revolutionär armé, är överflödigt att beväpna proletariatet eller till att vapnen ”inte räcker” vore bedrägeri och lögnaktig undanflykt. Vad det gäller är att genast börja organisera en hela folket omfattande allmän milis, som lär sig att behärska vapnen, även om de ”inte räcker” åt alla; ty folket behöver alls inte absolut så mycket vapen att alla städse har sådana. Hela folket måste lära sig att behärska vapnen och mangrant inträda i milisen, som ersätter polisen och den stående armén.

Arbetarna behöver inte en från folket avskild armé utan vad de behöver är att arbetarna och soldaterna *skall smälta samman* till en enhetlig milis bestående av hela folket.

Utan detta kommer förtrycksapparaten att vara i kraft, redo att idag tjäna Gutjkov och hans vänner, de kontrarevolutionära generalerna, och i morgon kanske Radko Dmitrijev eller någon pretendent på tronen eller på skapandet av en plebiscitmonarki.

Kapitalisterna behöver nu en republik, ty de kan ”inte komma tillrätta” med folket på annat vis. Men de behöver en ”parlamentarisk” republik, dvs att demokratismen skall begränsas till demokratiska val, rätt att till parlamentet skicka personer som – enligt Marx’ träffande och djupt riktiga anmärkning – *företräder* folket och *förtrampar* folket.

Opportunisterna i dagens socialdemokrati, som låtit Scheidemann ersätta Marx, har utantill lärt sig regeln, att parlamentarismen ”måste utnyttjas” (det är obestridligt) men har glömt Marx’ lärdomar om vilken betydelse den proletära demokratin har *till skillnad* från den borgerliga parlamentarismen.

Folket behöver en republik för att fostra massorna till demokrati. Det fordras *inte bara* representation enligt demokratiska linjer utan också att hela statsstyrelsen byggs upp underifrån, av massorna själva, att de effektivt medverkar i livets alla skiften och spelar en aktiv roll i styrelsen. Att *ersätta* de gamla förtrycksorganen – polisen, ämbetsmannakåren och den stående armén – med allmän folkbeväpning, med en verkligt allmän milis är den enda väg, som ger landet störst säkerhet mot återupprättande av monarkin och gör det *möjligt* att gå framåt planmässigt, fast och bestämt i riktning mot socialismen, inte genom att ”införa” den uppifrån utan genom att höja proletärerernas och halvproletärerernas väldiga massor till statsstyrelsens konst, till förfogande över *hela* statsmakten.

Samhällstjänst genom en över folket stående polis och genom ämbetsmän, bourgeoisins trognaste tjänare, och genom en stående armé under godsägarnas och kapitalisternas befäl är idealet för den borgerliga parlamentariska republiken, som strävar efter att föreviga kapitalets herravälde.

Samhällstjänst genom en hela folkets milis, som verkligen varje man och kvinna deltar i och som delvis kan ersätta ämbetsmännen och är förknippad inte bara med alla myndigheters valbarhet, inte bara med att de kan avsättas när som helst utan också med att deras arbete betalas inte ”på herrskapsvis”, inte på bourgeoisins vis utan på arbetarvis – det är arbetarklassens ideal.

Detta ideal har inte bara blivit en del av vårt program, det har inte bara vunnit en plats i arbetarrörelsens historia i väst, nämligen i Pariskommunens erfarenheter; det har inte bara värderats, framhävts, förklarats och rekommenderats av Marx utan också redan tillämpats i praktiken av Rysslands arbetare 1905 och 1917.

Arbetardeputerades sovjeter är till sin betydelse, till den typ av statsmakten de skapar, just institutioner för det slags demokrati, som avskaffar de gamla förtrycksorganen och slår in på folkmilisens väg.

Men hur kan milisen göras till en allmän folkmilis, då proletärererna och halvproletärererna är hopfösta i fabriker och nedtryckta av outhärdligt arbete för godsägarna och kapitalisterna?

Det finns ett enda sätt: arbetarmilisen måste bekostas av kapitalisterna.

Kapitalisterna måste betala arbetarna för de timmar och dagar, som proletärererna ägnar åt samhällstjänst.

Arbetarmassorna själva slår in på denna riktiga väg. NizjnijNovgorodarbetarnas exempel bör bli en modell för hela Ryssland.

Kamrater arbetare, övertyga bönderna och hela folket om att det är nödvändigt att skapa en allmän milis i stället för polisen och den gamla ämbetsmannakåren! Inför en sådan och endast en sådan milis! Inför den genom arbetardeputerades sovjeter, genom bondedeputerades sovjeter, genom de lokala självstyrelseorgan, som faller i arbetarklassens händer! Nöj er under inga omständigheter med en borgerlig milis! Dra in kvinnorna i samhällstjänsten jämtes med männen! Eftersträva absolut att kapitalisterna skall betala arbetarna för de dagar, som ägnas åt samhällstjänst i milisen!

Lär er demokrati i praktiken, genast, själva, underifrån, res massorna till att effektivt, omedelbart och allmänt delta i förvaltningen – detta och endast detta är en garanti för revolutionens fullständiga seger och för att den skall kunna gå framåt fast, överlagt och planmässigt.

Pravda nr 36, den 3 maj (20 april) 1917

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 31, s 286-289